

Utbildningsnämnden

Tertialbokslut 2 år 2020, utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer tertialbokslut 2, januari-augusti för år 2020.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **37 570 tkr** för perioden januari – augusti 2020.

Det sammanvägda överskottet beror till stor del på skillnad i antal barn och elever i förhållande till budget. Volymskillnaden påverkar ersättningen per barn/elev och även utbetalda individresurser från likvärdighetsgarantin. Årsprognosen visar ett överskott på **44 000 tkr**.

Verksamhetsresultat

Fokusområden

Gällande resultatindikatorer finns i dagsläget resultat från skolvalet och antalet platser i förskolan i förhållande till kön, resultat från elev- och föräldraenkäten samt betygsresultat för årskurs 9. Resterande resultatindikatorer kommer att redovisas i årsbokslutet för 2020.

Viktiga händelser

Nya förskolor och skolor

En ny gymnasieskola har startat hösten 2020. Det är Drottning Blankas gymnasieskola i Nacka strand, som fullt utbyggd har 270 platser.

Tre skolor planerar att starta hösten 2021:

Ebba Brahe gymnasium i Nacka. Ebba Brahe driver sedan tidigare grundskola i Nacka.

Viktor Rydbergs skola i Nacka, Fisksätra. Fullt utbyggd 550 elever med årskurserna F-9.

JENSEN grundskola Sickla. Startar ht 21. Fullt utbyggd 750 elever med årskurserna F-9

Tre nya förskolor:

JENSEN förskola Nobelberget, Sickla. Startar januari 2021. 100 platser.

FAMNEN förskola, Orminge, Boo. Startar januari 2021. 100 platser. Auktorisation under

handläggning, klart i närtid.

Amadeus Solstrålen övertar Solstrålen, Älta den 1 september 2020. Cirka 20 platser.

Corona-pandemin

Alla förskolor, grundskolor och gymnasieskolor i Nacka är öppna i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Utbildningsenheten har inventerat läget på de fristående skolorna i samband med terminsstart. Även de kommunala skolorna har självfallet vidtagit flera av åtgärderna som beskrivs här.

En majoritet av de fristående gymnasieskolorna har ändrat i schemat för att minska trängsel i kollektivtrafik, ofta genom att sprida ut starttiderna på morgonen. Anpassningar av schema görs också för att förebygga trängsel i skolans lokaler.

Flera gymnasieskolor planerar fjärrundervisning en dag i veckan för elever i årskurs 2 och 3. Distansundervisning kan också bli aktuell för riskgrupper på en del skolor, även högstadieskolor. Alla skolor beskriver stora ansträngningar vad gäller den fysiska miljön. Man anpassar möblering, har utomhusaktiviteter/utomhusundervisning när det går, man vädrar och städar. Idrott kommer att vara utomhus så länge det går och man byter inte om. Grundskolorna kommer att ha digitala föräldramöten och detsamma gäller utvecklingssamtal. Skolorna uppmanar eleverna att cykla/åka moped eller lifta med föräldrar istället för att åka kollektivt till skolan. Högstadieskolorna uppger att man övergått till servering av mat. Eleverna får inte längre ta mat eller bestick själva, och mattider sprids ut. Inga storsamlingar av elever.

Största utmaningen?

De flesta gymnasieskolor nämner matsituationen som mest bekymmersam. Det är svårt att sprida ut elevernas lunch under alltför lång tid. Dessutom är det risk att eleverna tappar den sociala distansen just när de äter.

Statsbidrag

Statsbidragen för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder i förskolan redovisas inte här eftersom de går till kommunen (kommunfinanserna) centralt. Bättre språkutveckling i förskolan är ett nytt statsbidrag som infördes hösten 2019. Statsbidraget kommer att fördelas mellan de förskolor som anmäler sitt intresse. Utfallet och årsprognosen avser de fristående anordnarna. Valfärd skola redovisar statsbidraget för den kommunala verksamheten.

Statsbidrag utbildningsnämnden	T2-2020	Årsprognos
Asylsökande barn m. fl. i förskola och skola	380 000	450 000
Vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	690 000	800 000
Omsorg på kvällar, nätter och helger	780 000	1 100 000
Utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	180 000	230 000
Bättre språkutveckling i förskolan	670 000	670 000
Summa	2 700 000	3 250 000

Särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige gav utbildningsnämnden för år 2020 i särskilt uppdrag att arbeta med åtgärder mot elevers psykiska ohälsa och i bokslutet redovisa hur arbetet bedrivits under året. Detta arbete har påbörjats och kommer att redovisas i årsbokslutet för 2020.

Internationellt samarbete

Inget internationellt samarbete pågår för närvarande.

Maximalt värde för skattepengarna

Som ett led i att uppnå målet maximalt värde för skattepengarna är utbildningsnämndens fokus att Nackas förskolor och skolor ska ligga i kvalitetstoppen, jämfört med andra kommuner, och att alla elever klarar skolan inom avsedd tid. Utbildningsenheten följer löpande de kommunjämförelser som publiceras nationellt. Vi medverkar också i kommunnätverk såsom Våga Visa, tillsynsnätverk och nätverk för utbildningscontrollers för att hålla oss uppdaterade och få möjlighet att ligga i framkant och säkra möjlighet till relevanta jämförelser med andra kommuner. Vi tar löpande mot studiebesök och besöker andra kommuner för utbyte.

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner ◆

Förskola

Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun, uppfylls inte för förskolan – trots de mycket goda resultaten. Nacka har en mycket hög andel nöjda föräldrar, 93 procent, men kommer först på plats sex av de tio kommunerna som genomfört kundundersökningen. Det är en försämring från förra årets plats fyra. Med undantag för en av de deltagande kommunerna anser drygt nio av tio föräldrar i samtliga kommuner att de är nöjda med verksamheten i sina barns förskolor.

Grundskola

Även i år uppnås målet att Nacka ska vara i kvalitetstoppen när det gäller att vara bland de tre bästa kommunerna i Våga visa-samarbetet vad gäller andelen nöjda elever i årskurserna 3, 6 och 8. Störst andel nöjda elever finns i Danderyd, följt av Täby. Därefter kvalar Nacka in på tredje plats av de totalt tio kommuner som genomför Våga visa-enkäten i grundskolan.

Gymnasieskola

Nackas gymnasieskolor har generellt sett ett bättre resultat på enkätundersökningen än genomsnittet i Stockholms län. Störst positiv skillnad, nio procentenheter, är det för frågorna som mäter om eleverna anser att det är positiv stämning på skolan och om eleverna kan rekommendera sin gymnasieskola till andra. I genomsnitt rekommenderar närmare tre av fyra elever, 74 procent, i Nackas gymnasieskolor sin gymnasieskola jämfört med 65 procent i länet och utbildningsnämndens mål är därmed uppnått.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola - Förskola		plats 4	plats 6	plats 1-3
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Grundskola		plats 2	plats 3	plats 1-3
Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		 Ja	 Ja	 Ja

Bästa utveckling för alla

För att nå det övergripande målet ”Bästa utveckling för alla” fokuserar utbildningsnämnden på att alla barn och elever som går i förskola eller skola i Nacka utvecklas maximalt och även stimuleras till nyfikenhet och lust att lära. Fokusområdet utgår ifrån områden i förskolans och skolans läroplaner som Utveckling och lärande/Kunskaper och Barns inflytande/Elevers ansvar och inflytande.

Det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs av nämnden har enligt utbildningsenheten syftar till att skapa förutsättningar för goda resultaten. När resultaten är mindre bra har utbildningsenheten dialoger med ansvariga rektorer och huvudmän.

Alla barn och elever utvecklas maximalt

Vårens resultat innebär att ett av två av kommunens mål på utbildningsområdet gällande ”Bästa utveckling för alla” uppnås. Det mål som uppnås är, liksom förra året, elevernas genomsnittliga betygsnivå, meritvärdet, i årskurs 9. Trots en uppgång i andelen gymnasiebehöriga elever uppnås dock målet 97 procent inte heller i år.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan - Grundskola		95 %	95 %	97 %
Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) - Grundskola		268	273	265

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett fokusområde för utbildningsnämnden är att alla förskolor och skolor i kommunen ska hålla hög kvalitet. Det är något som bidrar till attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Alla förskolor och skolor ska vara goda miljöer för utveckling och lärande.

Utbildningsenheten har under året, utifrån olika faktiska resultat och bilder från olika undersökningar samtals med huvudmän och rektorer. Samtalen bygger på att försöka förstå och tolka det bilderna visar och är ett sätt att stimulera och driva på utvecklingen för en hög kvalitet i alla förskolor och skolor i Nacka.

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

Förskola

I genomsnitt anser 93 procent av föräldrarna att de är nöjda med verksamheten på deras barns förskola. Utbildningsnämndens mål är att 95 procent av Nackas förskolor ska ha en nöjdhetsgrad som är minst 80 procent. I år är andelen förskolor 96 procent och målet är därmed nått. Av de förskolor som deltog i enkäten är det fyra förskolor som har en lägre andel nöjda föräldrar än 80 procent. Tre av de fyra förskolorna har en svarsfrekvens som är 60 procent eller lägre.

Grundskola

Sammantaget är andelen elever i årskurserna 3, 6 och 8 som instämmer i att de är nöjda med verksamheten 82 procent, vilket är lika många som förra året. Det är något högre än genomsnittet för de kommuner som deltagit i enkäten. Det är i år 23 grundskolor (av totalt 34) som når upp till målet om minst 80 procents nöjdhet, det vill säga 68 procent av skolorna. Det innebär att målet för år 2020 inte har uppnåtts.

Gymnasieskola

Av de sju gymnasieskolor (med godtagbar svarsfrekvens) som deltagit i enkäten är det endast tre där minst 80 procent av eleverna instämmer i att de kan rekommendera sin skola till andra elever. Eftersom två av gymnasieskolorna inte har deltagit och en har låg svarsfrekvens är utfallet baserat på ett mindre underlag. Utbildningsnämndens mål avseende andel skolor med minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola har inte uppnåtts.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar - Förskola		98 %	96 %	95 %
Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Grundskola		65 %	68 %	75 %
Andel skolor som har minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		25 %	43 %	50 %

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Förskola

En mycket stor andel föräldrar instämmer i att deras barn är trygga i verksamheten och utbildningsnämndens mål är nått. Andelen har minskat något jämfört med förra året, men är ungefär på samma nivå.

Grundskola

Andelen elever som känner sig trygga i skolan är 88 procent, jämfört med 89 procent år 2019. Målnivån 95 procent uppnås därmed inte heller i år. Skillnaderna mellan skolornas resultat när det gäller trygghetsfrågan är störst i årskurs 6 och minst i årskurs 8.

Gymnasieskola

Resultaten på samtliga enkätfrågor som mäter hur läroplansområdet uppfattas av eleverna har förbättrats jämfört med förra årets resultat. För tre av de fyra frågorna på området har resultaten förbättrats med fyra-fem procentenheter. Resultatet gällande arbetsro når enbart upp till 54 procent, vilket ändå är det högsta resultatet på fem år. Jämfört med genomsnittet i Stockholms län har Nacka ett bättre resultat för samtliga enkätfrågor på området.

Liksom tidigare år anser en hög andel elever att de är trygga i verksamheten, nio av tio elever instämmer i det. Utbildningsnämndens mål är dock inte nått.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan - Förskola		96 %	95 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan - Grundskola		89 %	88 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola		89 %	90 %	95 %

Stark och balanserad tillväxt

Det övergripande målet stark och balanserad tillväxt bryts inom utbildningsnämndens ansvarsområde ned till två fokusområden. För det första att föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. För det andra att det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka och att anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här. Utbildningsenheten samarbetar med förskolor, skolor och huvudmän som ett viktigt led i arbetet med att nå målet. Detta sker genom träffar, föreläsningar och workshops dit alla huvudmän och rektorer bjuds in men också i kontakter med enskilda huvudmän och rektorer.

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Förskola

Målet om tillgång till platser i förskolan i varje kommundel uppnås även i år.

Grundskola

I skolvalet väljer alla vårdnadshavare tre olika skolor rangordnade från 1 till 3. De allra flesta, 87 procent, fick placering på den skola de valt i förstahand. Utbildningsnämndens mål är att 90 procent ska få sitt förstahandsval, vilket alltså inte nåddes i år. Andelen som fick sitt förstahandsval har ökat från 85 procent jämfört med förra året. Förra årets resultat var det lägsta resultatet under den senaste tioårsperioden.

Nästan alla, 98 procent, fick något av sina tre val, en ökning från 96 procent förra året.

Totalt var det 50 elever som inte fick något av sina tre val.

Totalt var det 35 barn som vårdnadshavaren, trots påminnelser, inte gjorde något skolval för. Dessa fick en skolplacering på närmaste kommunal skola med ledig plats.

Statistiken gäller utfallet i skolvalet i mars. Efter skolvalet i mars sker en del byten vilket gör att situationen kan ha ändrats något vid skolstart.

Indikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommun del - Förskola	 Ja	 Ja	 Ja
Andel elever som fått plats på den skola de valt i första hand - Grundskola	 85 %	87 %	90 %

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **37 570 tkr** för perioden januari – augusti 2020 och årsprognosen visar ett överskott på **44 000 tkr**.

Finansiell sammanställning

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020				Helår budget och prognos 2020			
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse %
Checkram	129 626	-1 849 100	-1 719 473	127 261	-1 869 799	-1 742 538	23 065	-2 605 883	-2 577 883	28 000	1,1%
Förskola och pedagogisk omsorg	76 072	-567 125	-491 053	74 113	-575 077	-500 964	9 911	-732 278	-720 278	12 000	1,6%
Fritidshem	32 349	-165 125	-132 776	34 406	-176 061	-141 655	8 878	-213 625	-202 625	11 000	5,1%
Öppen fritidsverksamhet	45	-3 978	-3 933	0	-4 039	-4 039	106	-6 060	-6 060	0	0,0%
Förskoleklass	500	-42 810	-42 309	585	-43 142	-42 557	247	-63 471	-63 471	0	0,0%
Grundskola	13 260	-766 127	-752 867	12 633	-764 809	-752 176	-691	-1 131 122	-1 132 122	-1 000	-0,1%
Grundskolskola	75	-22 372	-22 297	133	-23 783	-23 651	1 354	-35 063	-33 063	2 000	5,7%
Gymnasieskola	7 149	-270 523	-263 374	5 191	-273 369	-268 177	4 804	-410 441	-404 441	6 000	1,5%
Gymnasiesärskola	176	-11 040	-10 864	199	-9 518	-9 320	-1 544	-13 822	-15 822	-2 000	-14,5%
Övrig ram	3 554	-200 076	-196 522	4 598	-215 626	-211 027	14 505	-311 633	-295 633	16 000	5,1%
Likvärdighetsgarantin	2 628	-176 311	-173 683	3 423	-188 777	-185 354	11 671	-272 558	-259 558	13 000	4,8%
Öppen förskola	187	-5 726	-5 539	0	-5 420	-5 420	-119	-8 130	-8 130	0	0,0%
Nämnd, myndighet och	-35	-16 750	-16 784	75	-18 932	-18 857	2 072	-28 400	-26 400	2 000	7,0%
Forskning och utveckling	773	-1 289	-516	1 100	-2 497	-1 397	880	-2 545	-1 545	1 000	39,3%
Summa	133 180	-2 049 175	-1 915 995	131 859	-2 085 424	-1 953 565	37 570	-2 917 516	-2 873 516	44 000	1,5%

Förskola

Antal barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg är i snitt 231 färre än i budget men avviker mest i juli och augusti. Det beror på att befolkningsutfallet är lägre än budget men även på att efterfrågan på platser hos vårdnadshavare är lägre än budgeterat men med längre vistelsetider, vilket gör att snittersättningen per barn blir dyrare. Prognosen för resterande del av året beräknas 2,0 mnkr bättre än budget vilket gör att årsprognosen blir 12,0 mnkr.

Fritidshem

Antal barn inskrivna på fritidshem är i snitt 282 färre än i budget. En stor orsak är att det var ca 1 400 färre inskrivna på fritidshem i juli än i budget. Resterande del av året beräknas gå 2 mnkr bättre än budget vilket gör att årsprognosen blir 11 mnkr.

Grundskola

Antal grundskoleelever är i snitt 6 färre än vad som budgeterats för. Något högre kostnader för elever som går i skola i andra kommuner samt rättningar av ersättningar från 2019 gör dock att årsprognosen sätts till -1,0 mnkr.

Grundsärskola

Antal grundskoleelever var under vårterminen 9 st färre än i budget och under höstterminen 6 st färre. På helår prognostiseras ett överskott på 2,0 mnkr.

Gymnasieskola

Antal gymnasieelever var för vårterminen 60 elever färre i snitt än i budget och för höstterminen verkar det bli ca 100 elever färre i snitt än i budget. Denna siffra är lite oklar då den centrala körningen för höstterminen görs i mitten av september. Årsprognosen sätts därför något försiktigt till 6,0 mnkr.

Gymnasiesärskola

Antal gymnasiesärskoleelever var för vårterminen 5 st fler i snitt än i budget och för höstterminen är det 3 st fler. Årsprognosen sätts därför till -2,0 mnkr.

Likvärdighetsgarantin

Individresurerna är 11,5 mnkr mindre än budget. En av orsakerna är att det är färre barn inskrivna än i budget samt att antal ansökningar inte har gjorts enligt budgetberäkningarna. Modersmål ligger på budget. Nyanländresurs, strukturbidrag samt skolskjutsar visar ett överskott på ca 1,7 mnkr. I likvärdighetsgarantin redovisas nu även kostnader för undervisningskostnader för SIS-placerade elever samt sjukhusundervisning. Denna kostnad uppgår för perioden till ca 1,6 mnkr. Årsprognosen sätts till 13,0 mnkr.

Nämnd, myndighet och huvudmannaskap

Utbildningsenheten visar ett överskott på 957 tkr. Dessa förklaras till största delen av mindre personal-, konferens- och fortbildningskostnader. Utbildningsenhetens årsprognos beräknas till 1,0 mnkr. En samlad bedömning på helåret är att UBN lämnar tillbaka 2,0 mnkr.

Forskning och utveckling

En översyn av likvärdighetsgarantin har påbörjats. Kvalitetsdagen som skulle ha genomförts i mars planeras att genomföras i höst. En samlad bedömning gör att årsprognosen gällande Forskning och utveckling sätts till 1,0 mnkr bättre än budget.

Sammanställning över antal barn och elever

Förändring volym	Antal barn och elever			
	Verksamhet	Genomsnittligt utfall 2020	Budget befolkningsprognos aug-19	Differens utfall mot budget 2020
Förskola och ped omsorg		6 391	6 622	-231
Fritidshem		5 470	5 752	-282
Förskoleklass		1 519	1 519	0
Grundskola		13 609	13 615	-6
Grundsärskola		121	130	-9
Gymnasieskola		4 031	4 153	-122
Gymnasiesärskola		49	44	5
Summa placeringar		31 190	31 835	-645
Summa barn och elever		25 720	26 083	-363

Investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar eller projekt att rapportera.

Sjukfrånvaro bland enhetens medarbetare

Utbildningsenhetens totala sjukfrånvaro för tertial 2 2020 är 0,60% vilket är en minskning jämfört med tertial 2 2019 som då låg på 1,38%. Kommunens totala sjukfrånvaro för tertial 2 2020 är 7,90% vilket är en ökning jämfört med tertial 2 2019 som då låg på 6,28%. Ingen lång sjukfrånvaro fanns på utbildningsenheten under tertial 2 2020.

Åtgärdsplan

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget för perioden och befarar inte heller ett underskott för verksamhetsåret 2020.

Kommunövergripande åtgärdsplan

Analys

Generell besparing 5 procent

Utbildningsnämndens budget består till 98,3% av beslutade ersättningsnivåer kopplade till volym. Tre verksamheter är ej obligatoriska för kommunen att erbjuda och dessa är tillsammans budgeterade till ca 20 mnkr.

* Omsorg på obekvämtid

* Öppen förskola

* Finansiering av elever som studerar utomlands

Effektivare processer och systemrensning och digitalisering

Vi arbetar med att tydliggöra och utveckla våra processer och drar nytta av digitalisering där det är möjligt samtidigt som säkerheten tillgodoses. Vi tar bland annat stöd av digitaliseringsenheten och tar lärdom av andra enheters erfarenheter.

Konsultprövning

Vi har tillämpat konsultprövning vid upphandling av undersökningar.

Att leva som vi lär

Vi har hittat andra mer kostnadseffektiva metoder för omvärldsspaning och sänkt ambitionsnivån. Detta är redan beaktat i mål och budget.

Intern kontrollplan – statusrapportering

Arbetet med att färdigställa en process rörande den nya reviderade internkontrollen och sedan en implementering av denna kommer att genomföras under hösten.

Konsekvenser för barn

Senaste undersökningen visar att de allra flesta elever och föräldrar är nöjda med verksamheten i sin förskola och skola.

Susanne Nord
Utbildningsdirektör
Stadsledningskontoret

Magnus Blomberg
Controller utbildning
Controllerenheten